

ACADEMIA DE STUDII ECONOMICE DIN BUCUREȘTI

TEZĂ DE ABILITARE

*Contribuții științifice
la creșterea calității vieții în contextul dezvoltării durabile*

Candidat:

Conf. univ. dr. Raluca Ignat

Departamentul de Economie Agroalimentară și a Mediului

București

2023

REZUMAT

Calitatea vieții este un concept al societății moderne. Evoluția societală impune permanenta schimbare a metodelor și instrumentelor de analiză a condițiilor de viață, a standardelor de viață și a pretențiilor de viață ale fiecărui individ, dar și a grupurilor, în general. Indiferent de nevoia de dezvoltare a grupului sau colectivității, pretenția de viață a individului este cea care determină progres. De ce? Pentru că individul comun, ordinar este cel care înfăptuiește lucruri extraordinare întrucât dorește binele său, în primul rând. Foarte plastic, am putea afirma că tocmai acest individualism ar conduce, așadar, la dezvoltare societală.

Calitatea vieții înseamnă diferit pentru fiecare persoană. Dar calitatea vieții poate reprezenta ceea ce o persoană ar putea cumula, în scopul de a avea securitate economică, asistență socială, precum și o impresie generală bună privind bunăstarea ei. Dar cum definește ea bunăstarea, cum simte această persoană că are dezvoltare economică, care este limita inferioară sub care nu poate trece fără să se simtă amenințată economic și social? Ce o determină să se considere asigurată în condiții de incertitudine economică și ce o face să se simtă confortabil în timpul unor crize economice? Sau, mai recent, crize geopolitice și geostrategice? Care este legătura sau chiar există o legătura între calitatea vieții și dezvoltare durabilă? Care sunt acele dimensiuni fine care le leagă? Toate acestea sunt întrebări care au marcat interesul științific și cărora instituțiile publice și organismele cu preocupări în domeniu au încercat și au reușit să le găsească răspunsul.

Și, evident, au marcat și interesul meu pentru cercetare.

Prezenta teză de abilitate reprezintă o însumare a rezultatelor de cercetare ale mele și ale echipelor multidisciplinare din care am făcut parte în anii mei de cadru didactic universitar. Cercetările efectuate în perioada de după susținerea tezei de doctorat în anul 2009 cu titlul *Performanța economică a agriculturii în Euroregiunea Giugiu-Ruse*, au vizat dezvoltarea economică, socială și economia mediului, tangențial. Cele mai intense interese de cercetare au fost în zona economiei rurale și antreprenoriatului, cu valențe sociale și de mediu, cu abordări ale sustenabilității. Ultimii ani de activitate au fost marcați de interesul crescut asupra domeniului calitatea vieții, și, implicit, și cel al dezvoltării durabile. Explicația vine firesc: cercetarea postdoctorală din perioada 2011-2013 s-a axat pe elemente specifice calității vieții. Ulterior acestei etape, interesul pentru componentele de mediu și socială au căpătat noi valențe și au fost intensificate în lucrările elaborate, prin intermediul unor echipe pluri și multidisciplinare.

Prezenta lucrare este structurată pe patru secțiuni, fiecare dintre acestea fiind structurată pe capitole și subcapitole, în funcție de tema abordată.

SECȚIUNEA I – CONTEXTUL ȘTIINȚIFIC ȘI SOCIETAL AL TEMEI DE CERCETARE are două capitole

CAPITOLUL I – CALITATEA VIEȚII ȘI DEZVOLTAREA DURABILĂ ÎN CERCETAREA ȘTIINȚIFICĂ în interiorul căruia am realizat o sinteză a principalelor etape în evoluția conceptului de calitate a vieții, am sintetizat rezultatele unei analize bibliometrice în bazele de date științifice pentru a identifica principalele legături semantice și conceptuale pe care calitatea vieții le realizează și am identificat elementele comune cu dezvoltarea durabilă.

CAPITOLUL AL II- LEA - STUDIU COMPARATIV PRIVIND CALITATEA VIEȚII DIN ROMÂNIA ȘI STATE EUROPENE a ținut către contextualizarea temei tezei de abilitare prin intermediul unei analize statistice descriptive asupra celor mai relevante

astecte privind calitatea vieții și dezvoltării durabile, cu scopul de a sublinia interesul manifestat asupra conceptului.

SECȚIUNEA a II-a - REZULTATE ALE CERCETĂRII OBTINUTE ÎN DOMENIUL CALITĂȚII VIEȚII ȘI DEZVOLTĂRII DURABILE are trei capitole în care sunt prezentate câteva rezultate de cercetare considerate a fi dintre cele mai relevante pentru domeniile calitatea vieții și dezvoltarea durabilă, întrucât surprind, analizează, sintetizează elementele componente ale celor trei piloni. Astfel, cele mai multe dintre rezultatele atinse au fost diseminate în articole și comunicări științifice publicate în echipe ce s-au consacrat ca modele de lucru pentru activitatea de cercetare, în care fiecare își aduce contribuția conform propriei competențe și abilități, și, evident, interes de cercetare.

CAPITOLUL AL III-LEA – CONTRIBUȚII ȘTIINȚIFICE LA DEZVOLTAREA PILONULUI ECONOMIC reunește lucrări din ariile de cercetare calitatea vieții, creștere economică și dezvoltare durabilă, gravitând cu precădere în zona antreprenoriatului, rezilienței afacerilor, lanțurilor de valoare. Antreprenoriatul este considerat chintesență de dezvoltare și creștere economică, așadar, implicit, de calitate a vieții. Pilonul economic al calității vieții și al dezvoltării durabile este abordat ulterior din perspectiva independenței energetice, ca variabilă ce poate influența costurile, respectiv veniturile și poziția pe piață, cât și din cea a balanței comerciale, ca modalitate de asigurare a dezvoltării avuției naționale.

CAPITOLUL al IV-lea – CONTRIBUȚII ȘTIINȚIFICE LA DEZVOLTAREA PILONULUI SOCIAL abordează cu precădere teme ce țin de calitatea condițiilor de muncă, cât și de transport de tip car sharing, ca parte a condițiilor generale de viață și de satisfacție asupra vieții, în special al locuitorilor din zona urbană. Totodată, sunt abordate teme de reziliență a antreprenorilor și a afacerilor ce sunt dezvoltate în cadrul structurilor moderne de sprijinire a afacerilor.

CAPITOLUL al V-lea – CONTRIBUȚII ȘTIINȚIFICE LA DEZVOLTAREA PILONULUI DE MEDIU adună cercetări ce vizează două direcții: pe de o parte este gestionarea mai eficientă a deșeurilor pentru asigurarea condițiilor de circularitate, iar pe de altă parte se caută soluții inovatoare pentru diversificarea inteligentă a resurselor. Astfel, sunt analizate modele de management al deșeurilor la nivel european, sunt propuse modele pentru România și sunt identificate modalități moderne de utilizare a biomasei pentru energie ce ar putea conduce la creșterea rezilienței fermelor agricole.

SECȚIUNEA a III-a - PLANUL DE DEZVOLTARE A CARIEREI ACADEMICE stabilește premisele acestuia, respectiv declarația dată în calitate de cadru didactic titular, principiile după care îmi călăuzesc activitatea profesională, valorile în care cred. Pe acest fundament sunt contextualizate, definite și dezvoltate obiectivele de carieră, pe cele patru mari direcții: cercetare, didactic, relațiile cu mediul economic și prestigiul profesional. Planul este finalizat cu o strategic canvas ce evidențiază resursele cheie deținute pentru atinge obiectivele stabilite, precum și partenerii cheie necesari pentru atingerea obiectivelor.

Principala menire a universității este de crea cunoștințe și de a le transmite studenților săi. În calitate de cercetător și cadru didactic universitar, trebuie să duc la îndeplinire cu profesionalism această activitate. Cercetarea îmi deschide permanent noi orizonturi, mă stimulează intelectual, iar predarea îmi oferă satisfacția îndeplinirii misiunii. Universitatea este locul în care mă regăsesc, iar studenții sunt partenerii mei!

SECȚIUNEA a IV-a – REFERINȚE BIBLIOGRAFICE cuprinde cu precădere

principalele referințe bibliografice citate pentru prezenta teză, cât și pentru articolele, cercetările prezentate.

Realizările didactice, științifice și publicistice, prezența și implicarea în activitățile Departamentului Economie Agroalimentară și a Mediului, în activitățile unor instituții din domeniul economiei agroalimentare, **îmi propun să mă recomand ca specialist, cu reale contribuții la creșterea prestigiului departamentului, facultății și al celui personal.**

